Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή III (2026)

ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 7ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

1α.Διαστήματα:

Αναγνώριση 6ης Μ

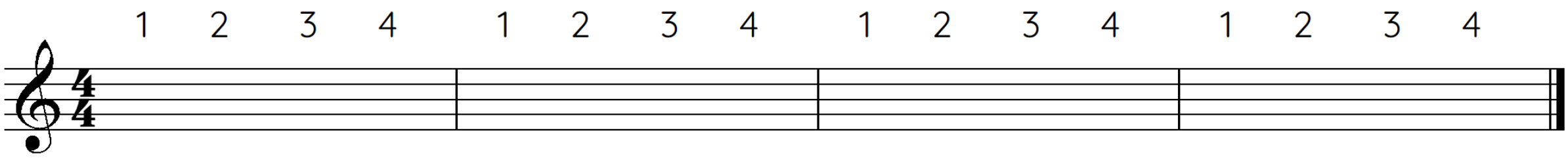

1β.Διαστήματα:

Αναγνώριση 6ης μ

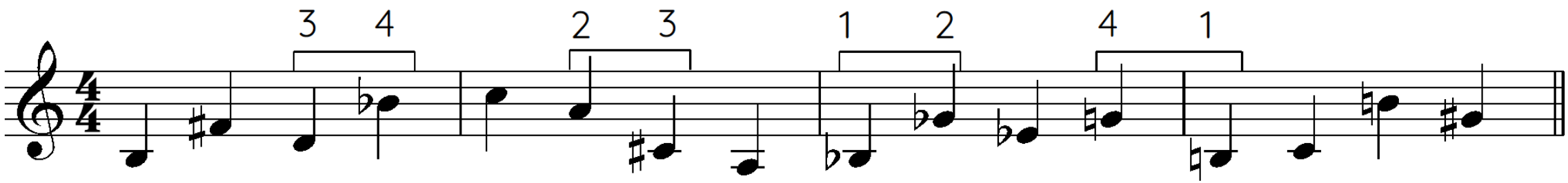

2α.Αλλοιωμένοι φθόγγοι – εναρμόνιες νότες με διαφορετική λειτουργία
(Πρβλ. Σημειώσεις σελ.4)

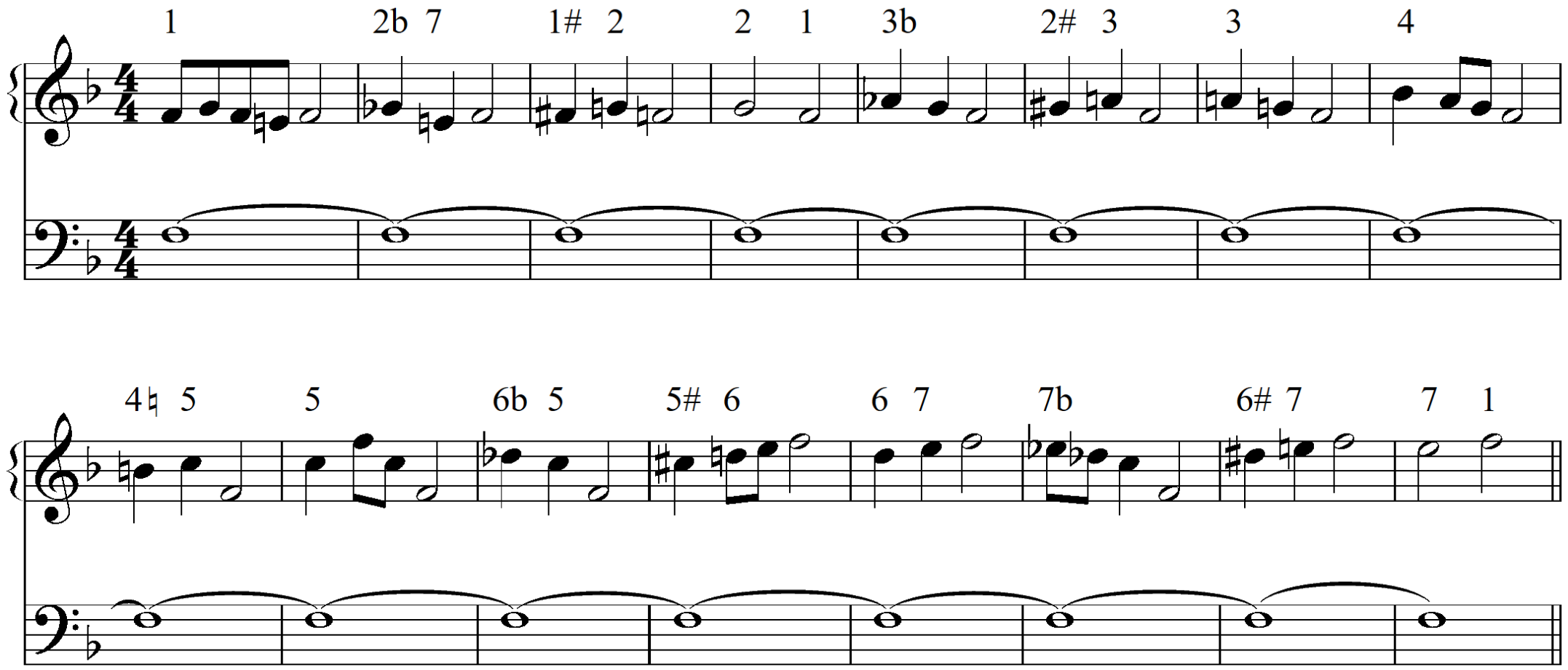

2β.Δίφωνη μελωδία – dictée χαμηλότερης φωνής (εργασία για σήμερα)

(Λύση: Σημειώσεις σελ.11, μελωδία αρ.4.)

(Στη λύση που θα βρείτε στις σημειώσεις, η χαμηλότερη φωνή δίνεται σε κλειδί σολ.
Στο dictée, για λόγους ευκρίνειας η κάτω φωνή ακούγεται μια 8άβα χαμηλότερα οπότε γράφεται στο κλειδί φα.)

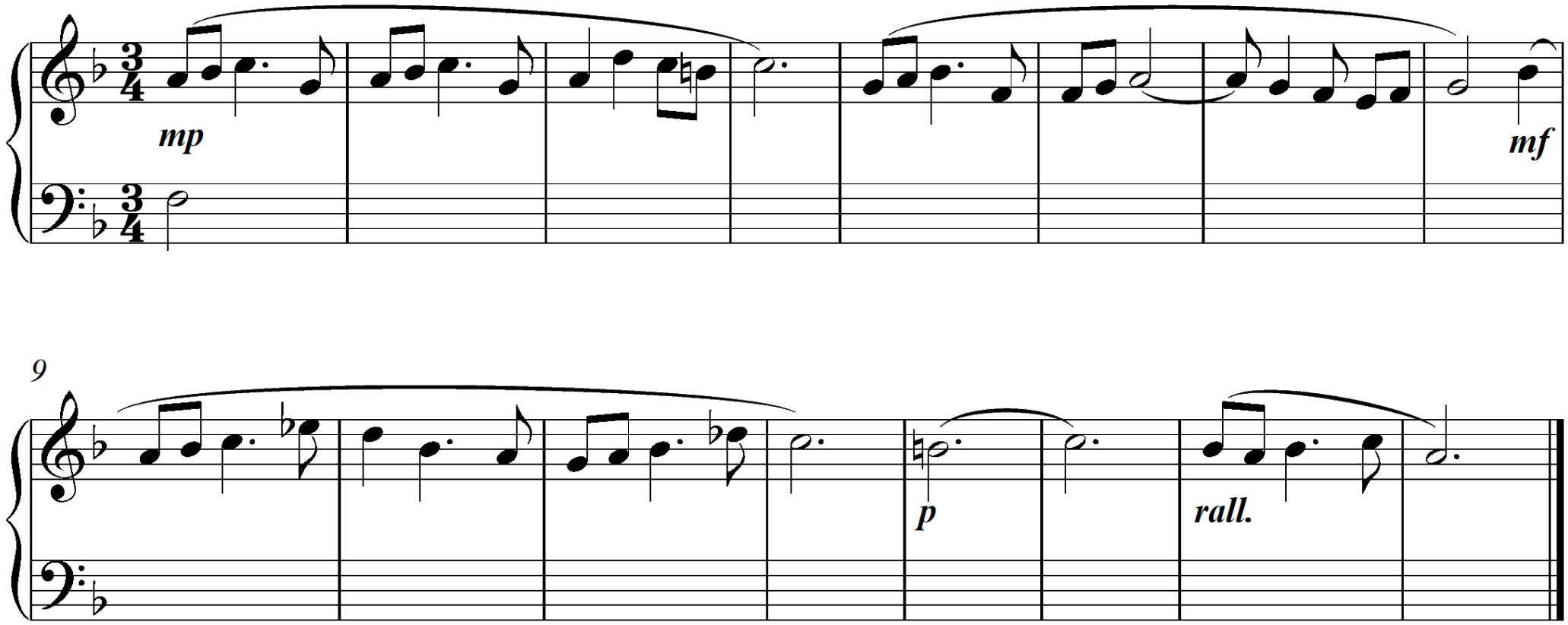

2γ.Δίφωνη μελωδία – τραγούδι κάθε φωνής

(Berkowitz, S., Fontrier, G., & Kraft, L. (1997). *A New Approach to Sight Singing*. New York: Norton & Company)

(Σημειώσεις σελ.11, μελωδία αρ.4)

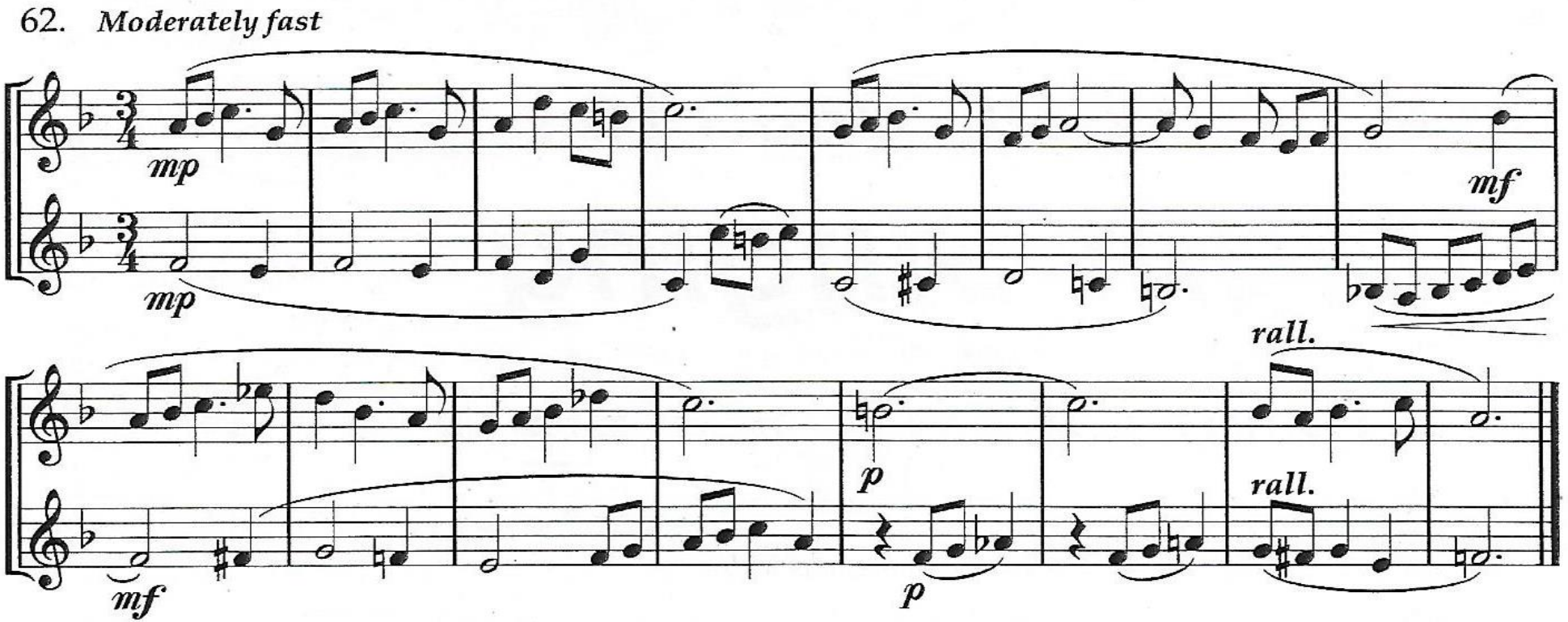

2δ.Δίφωνη μελωδία – ξένοι φθόγγοι
(Σημειώσεις σελ.11, μελωδία αρ.4)

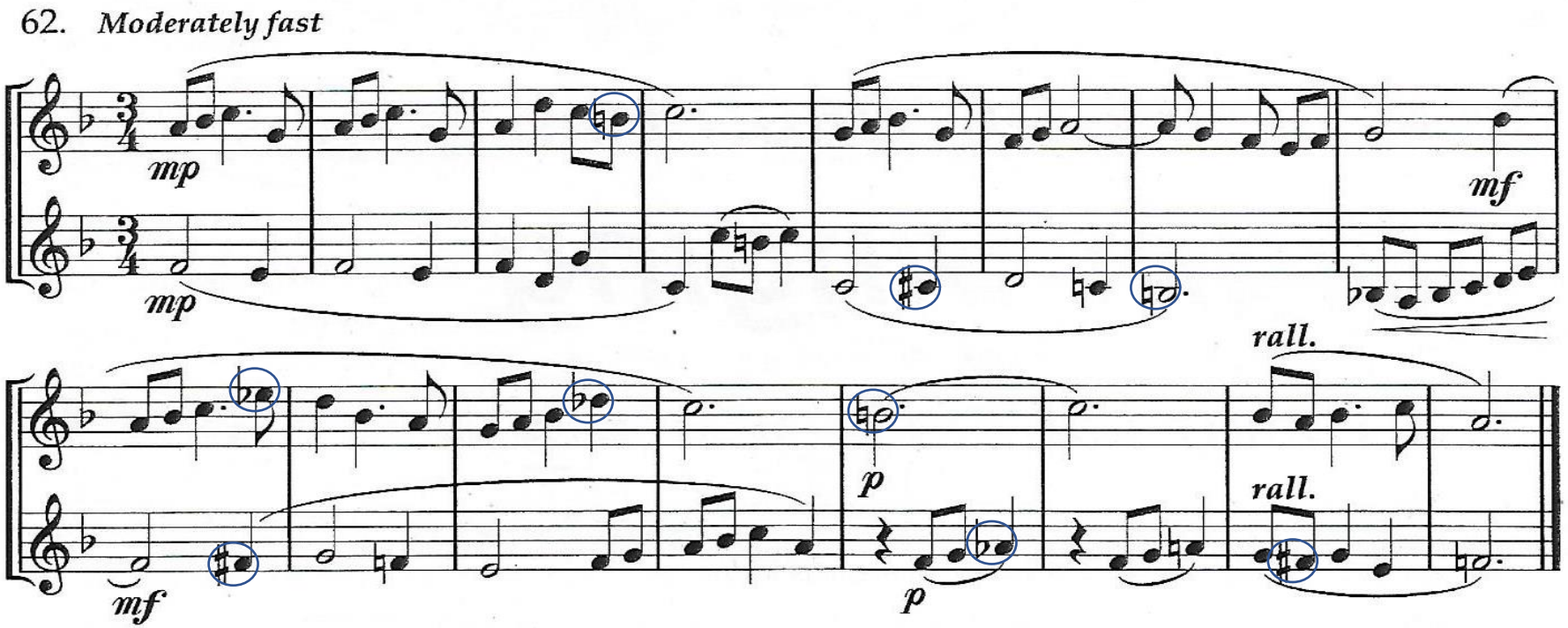

2ε.Δίφωνη μελωδία – ξένοι φθόγγοι
(Σημειώσεις σελ.11, μελωδία αρ.4)

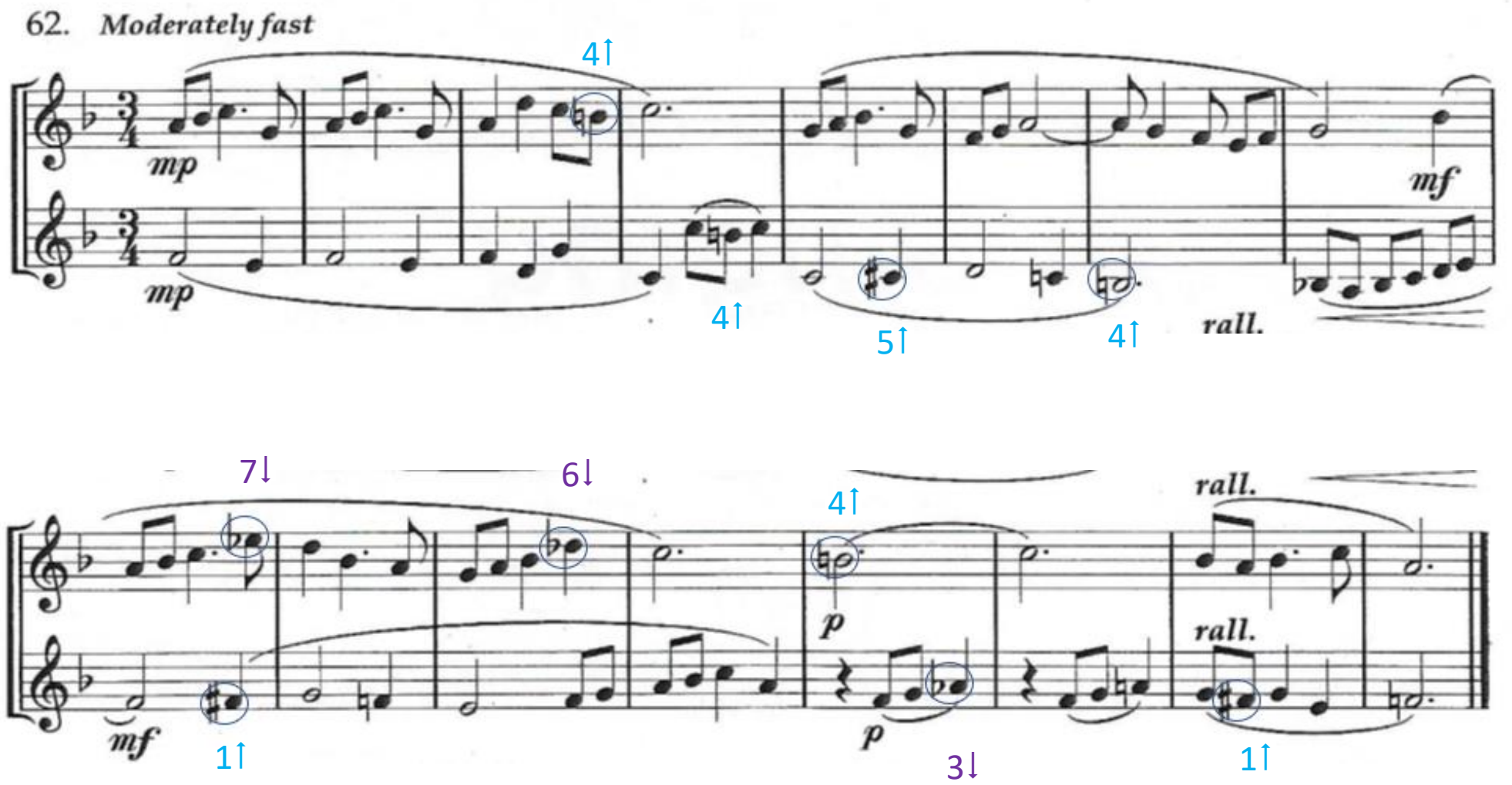

3α.Ποικιλματική ντιμινουίτα πάνω στην οξυμένη ii→I, ή vi →V
Μονόφωνη μελωδία (Σημειώσεις σελ.4)

Μελωδία για την ντιμινουίτα
πάνω στην οξυμένη ii και vi

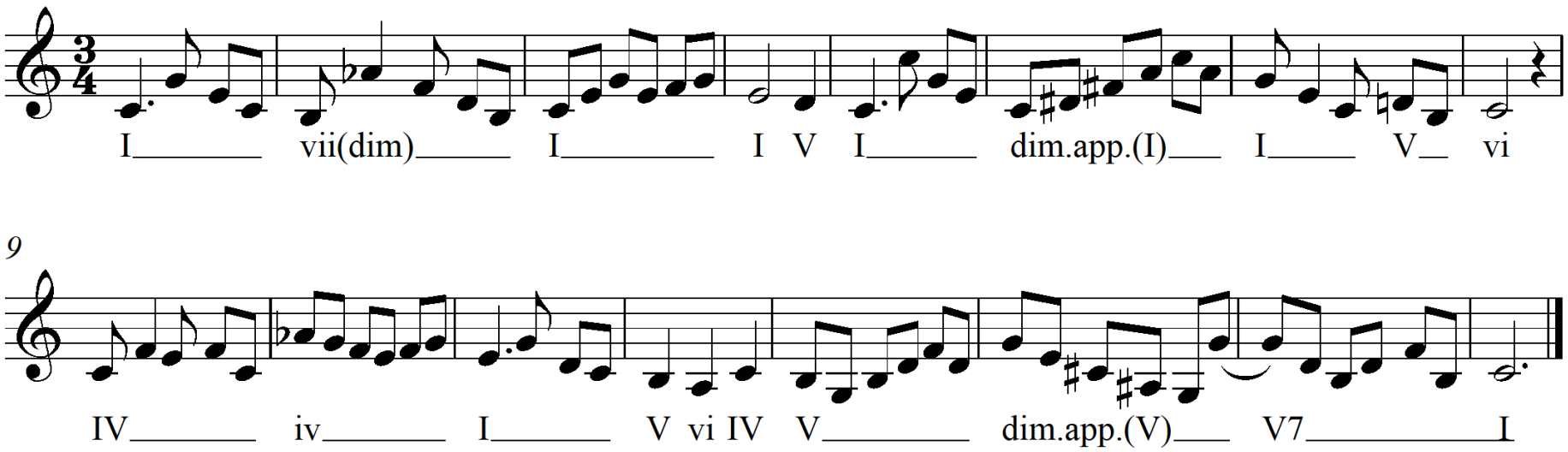

3β.Αρμονία: Ντιμινουίτα πάνω στην οξυμένη ii→I, ή vi →V
Παραδείγματα ρεπερτορίου: Μπαρόκ, Κλασικισμός, Ρομαντισμός (Σημειώσεις σελ.29)

EXAMPLE 25–4: Bach, *Well-Tempered Clavier, I*, Prelude No. 3

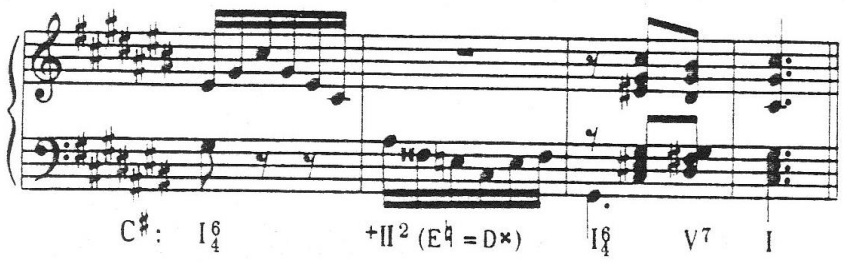

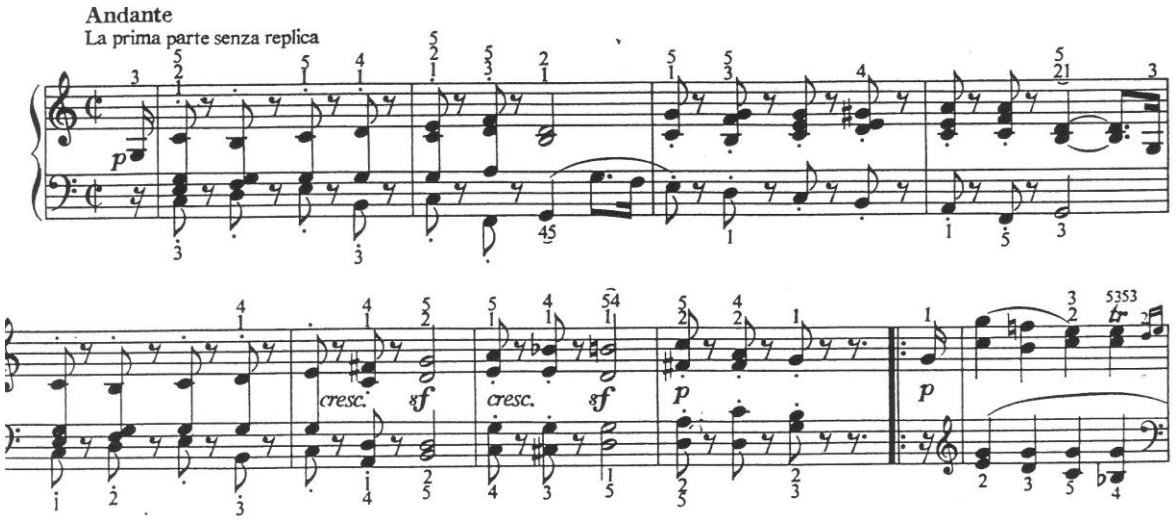

[Beethoven *Sonata No.10 (Op.14, No.2)* - Editio Budapest]

EXAMPLE 25–6: Schubert, *String Quintet*, Op. 163, I

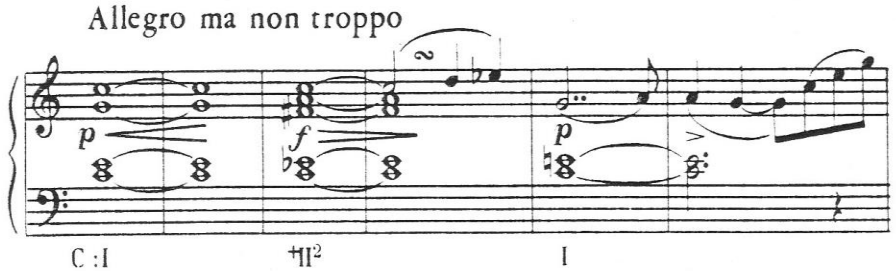

EXAMPLE 25–7: Tchaikovsky, *The Nutcracker: Waltz of the Flowers*

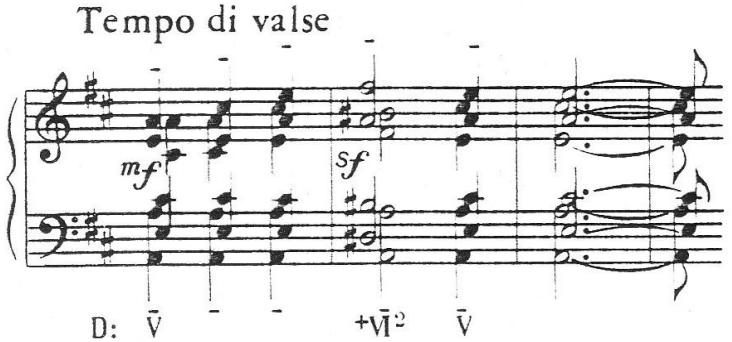

[Παραδείγματα ρεπερτορίου: Piston, W. (1978). *Harmony*. New York: Norton & Co.]

https://www.youtube.com/watch?v=yQNJvhdh-Y0&ab_channel=ClassicMusicValsClassicMusicVals, 15’:29’’

3γ.Αρμονία: Ντιμινουίτα πάνω στην οξυμένη ii→I, ή vi →V
Λειτουργεί ως αποτζιατούρα / ποίκιλμα
(Σημειώσεις σελ.28)

Η '**ντιμινουίτα-αποτζιατούρα**' χτίζεται συνήθως πάνω στις βαθμίδες ii (=>I) & vi (=>V), με οξυμένες την 1η και 3η της συγχορδίας κάθε φορά. Οι ντιμινουίτες αυτές έχουν κοινή νότα με τη συγχορδία της λύσης, και λειτουργούν όχι ως συγχορδίες δεσπόζουσας, αλλά σαν αποτζιατούρες, ή ποικίλματα.

Ντο μείζονα:

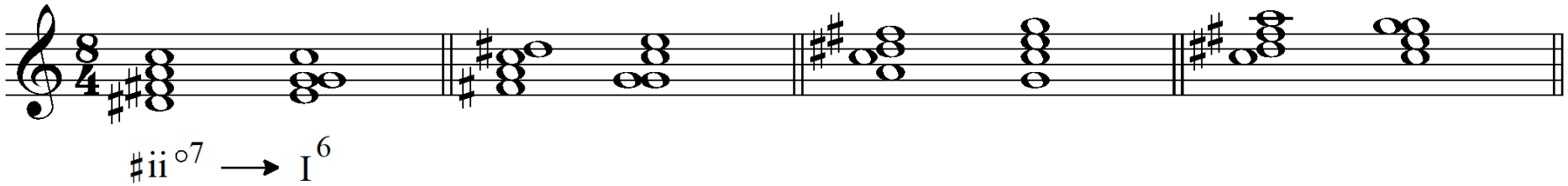

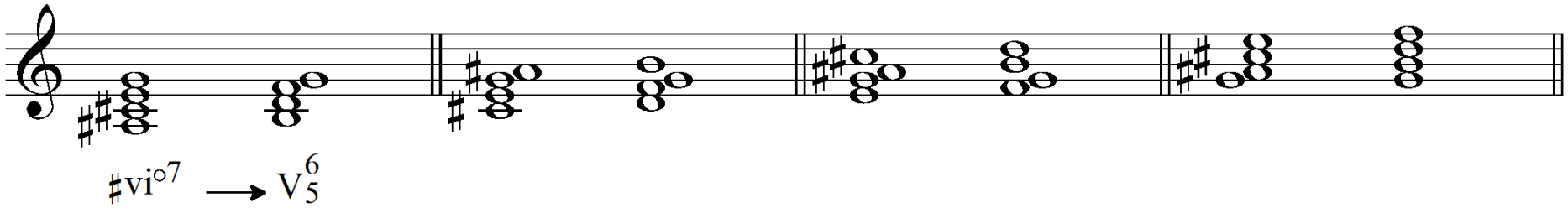

3δ.Η ντιμινουίτα ως αποτζιατούρα / ποικιλματική συγχορδία
Εναρμόνια γραφή: vii/V

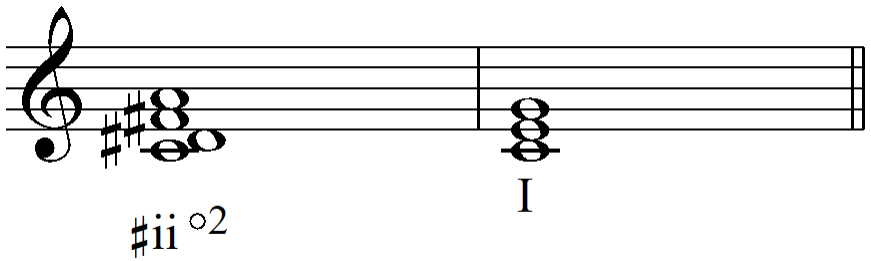

VS

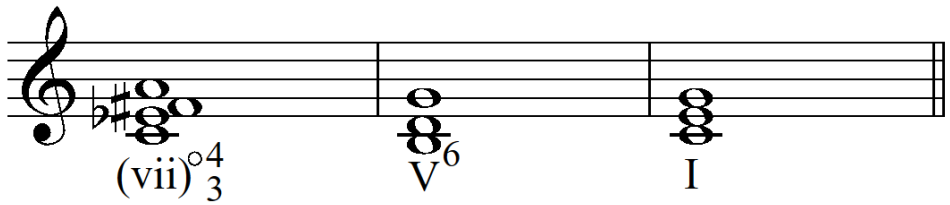

3ε.Η ντιμινουίτα ως αποτζιατούρα / ποικιλματική συγχορδία

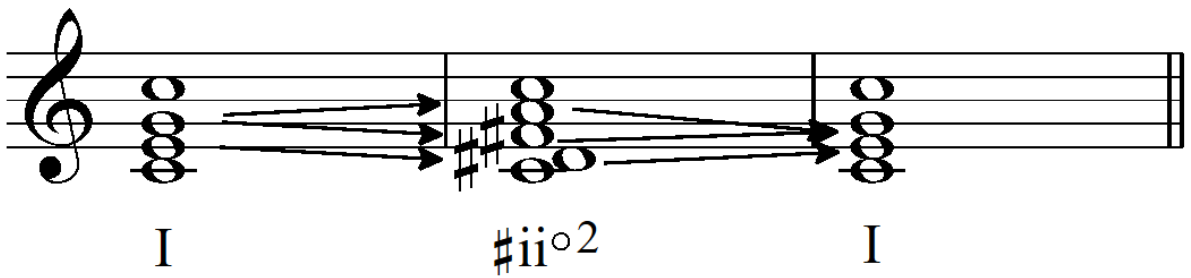

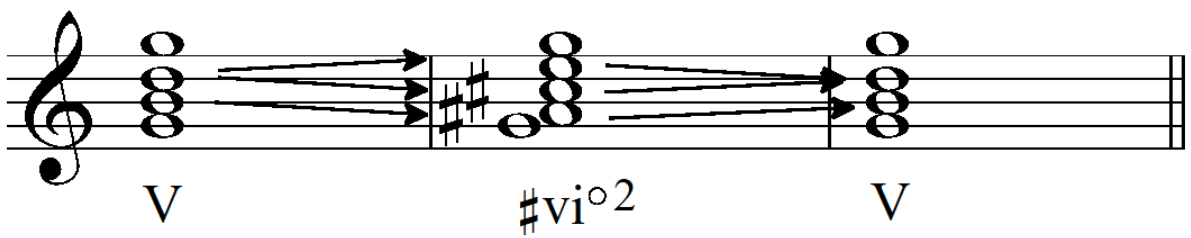

3στ.Αρμονική διαδοχή No.4.1 – τετράφωνο τραγούδι
(Σημειώσεις σελ.28)

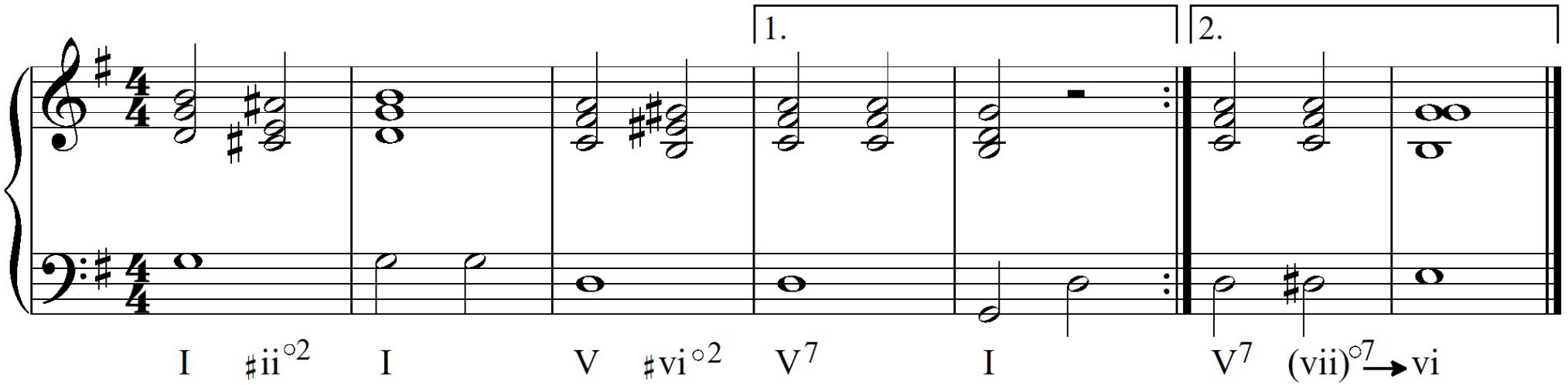

3ζ.Αρμονική διαδοχή – αναγνώριση (κατευθείαν) της χρωματικής αρμονίας

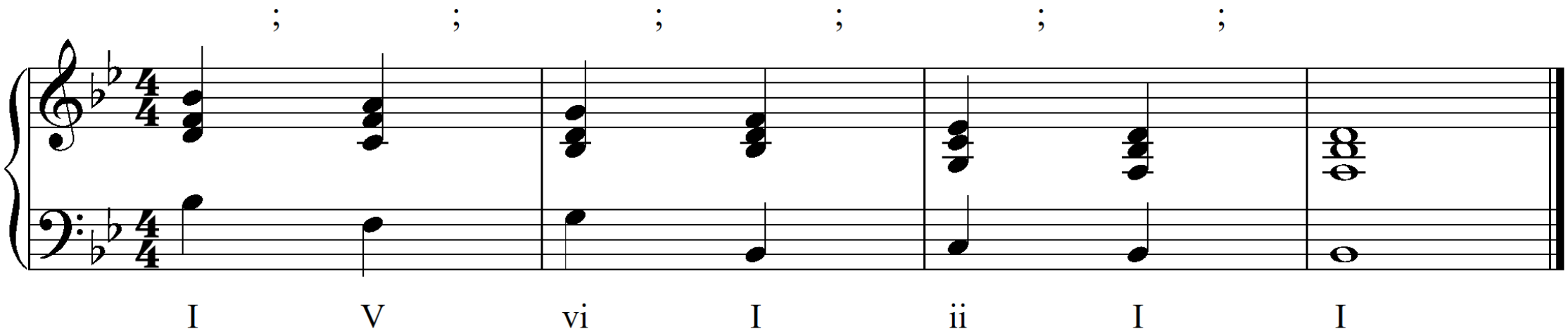

Πιθανές συγχορδίες χρωματικής αρμονίας:
(V)… IIN… iv… It./Ger./Fr…. dim.app….

3η.Αρμονική διαδοχή – dictée
(Σημειώσεις σελ.37, διαδοχή αρ.4)

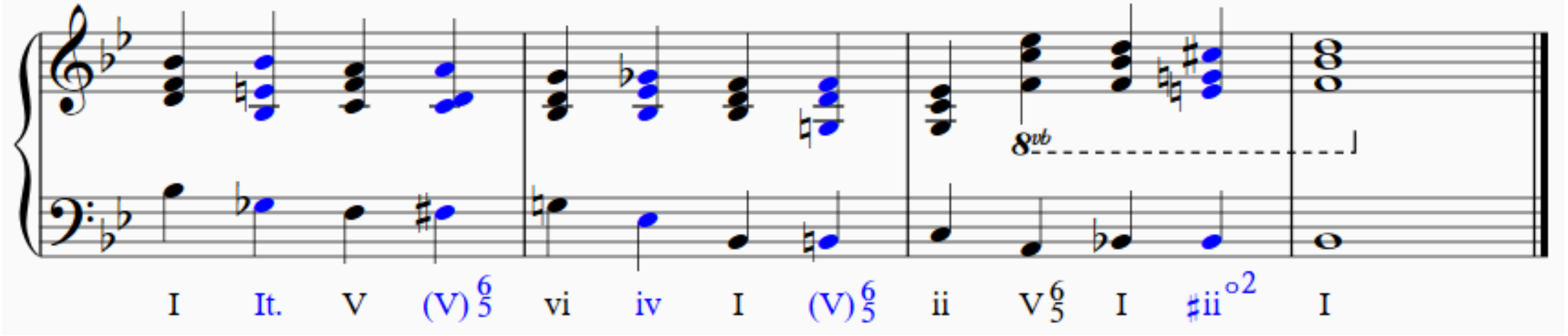

3θ.Αρμονική διαδοχή σε σιb μείζονα – Τραγούδι αρπισμάτων
(Σημειώσεις σελ.37, διαδοχή αρ.4)

I It. V $(V)^6_5$ vi iv I $(V)^6_5$ ii V^6_5 I $\sharp ii^{\circ 2}$ I

3ι.Αρμονία:
Ακουστική αναγνώριση τονικοποιημένων βαθμίδων στο ρεπερτόριο:
Menken & Rice, "A whole new world"

Ακούστε το ρεφραίν του "A whole new world", από το soundtrack του *Aladdin*. Δοκιμάστε να εντοπίσετε ποιά ή ποιές βαθμίδες τονικοποιούνται.

(Αρχική τονικότητα;)

https://www.youtube.com/watch?v=xYjFxFFdyyk

https://www.youtube.com/watch?v=xYjFxFFdyyk, 53"-1'10"

4α. Ρυθμός: Παραλλαγές πεντάηχου. Ρυθμικό σολφέζ
(Σημειώσεις σελ. 47, Ρυθμική άσκηση 2η)

(5άηχα: 3+2)

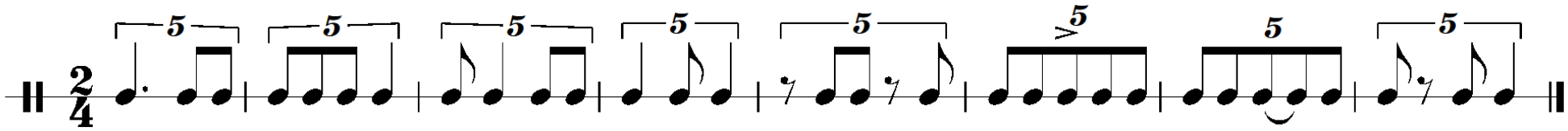

4β.Ρυθμός: Διμερής έως πενταμερής υποδιαίρεση παλμού (Τέταρτο=60)
[Σημειώσεις σελ.44]

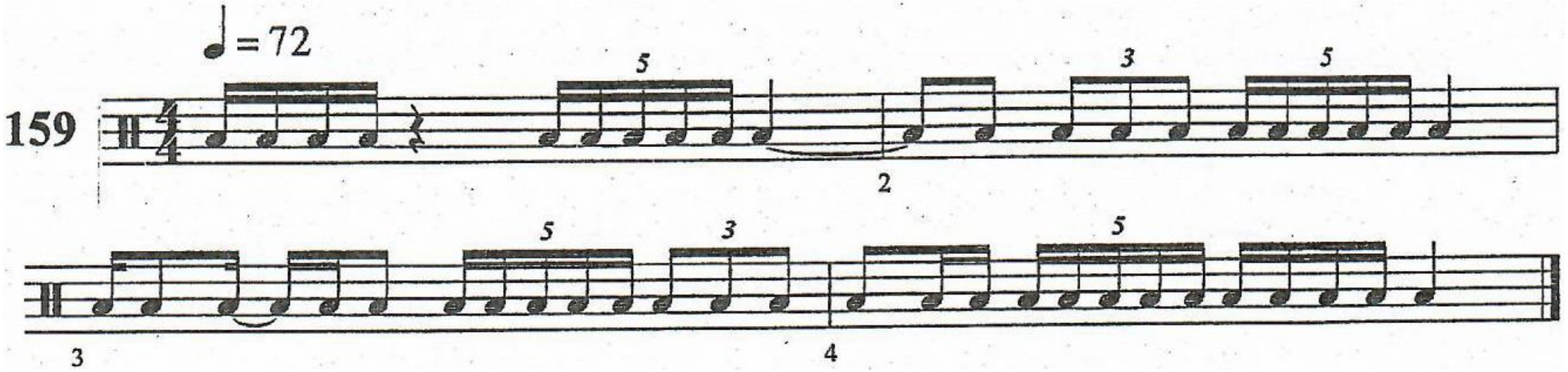

4γ.Ρυθμός: Πολυρυθμός 2:5
[Σημειώσεις σελ.45]

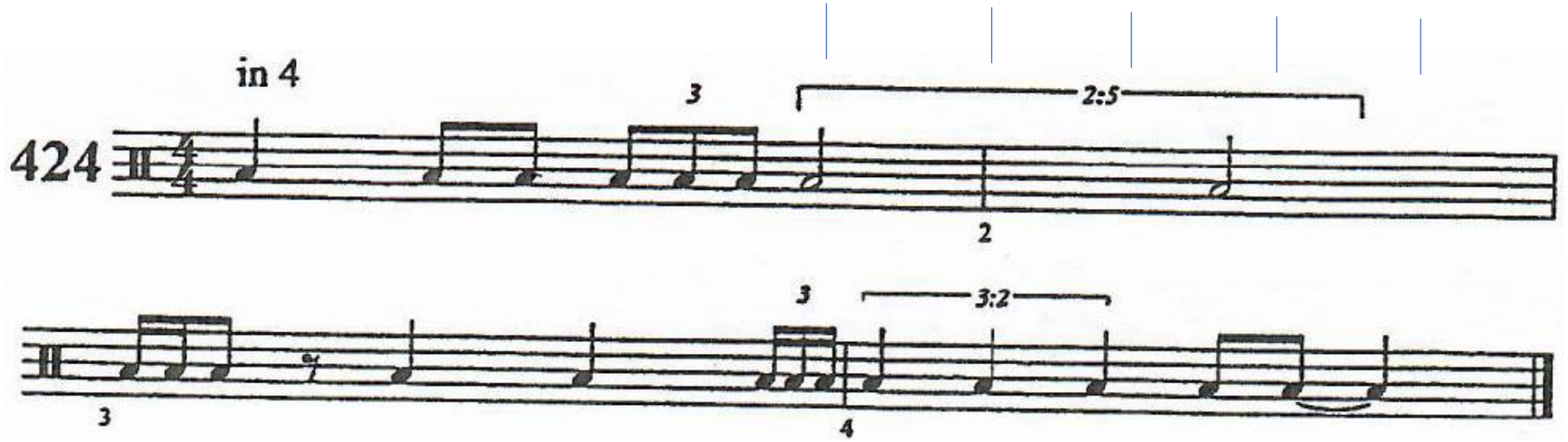

4δ.Ρυθμός: Σχέση 3:2 – ανάγνωση

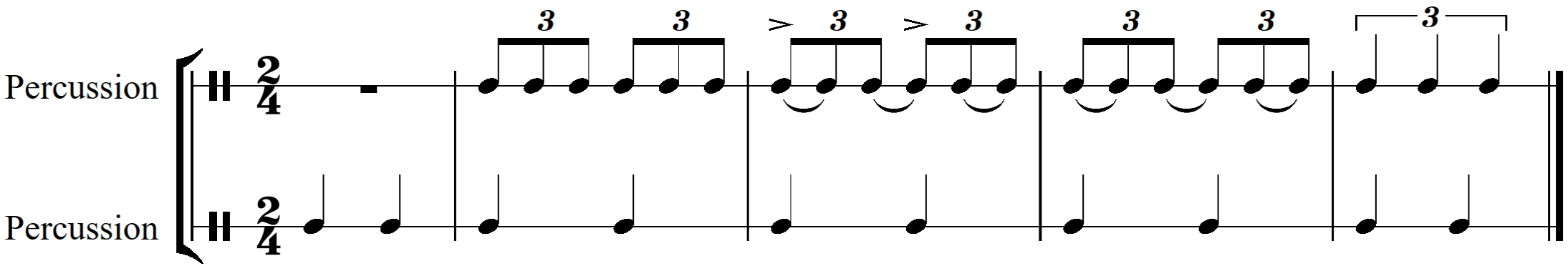

4ε.Ρυθμός: Σχέση 5:2 – ανάγνωση, για την εξοικείωση με τον πολυρυθμό (τέταρτο=50)
[Σημειώσεις σελ.41]

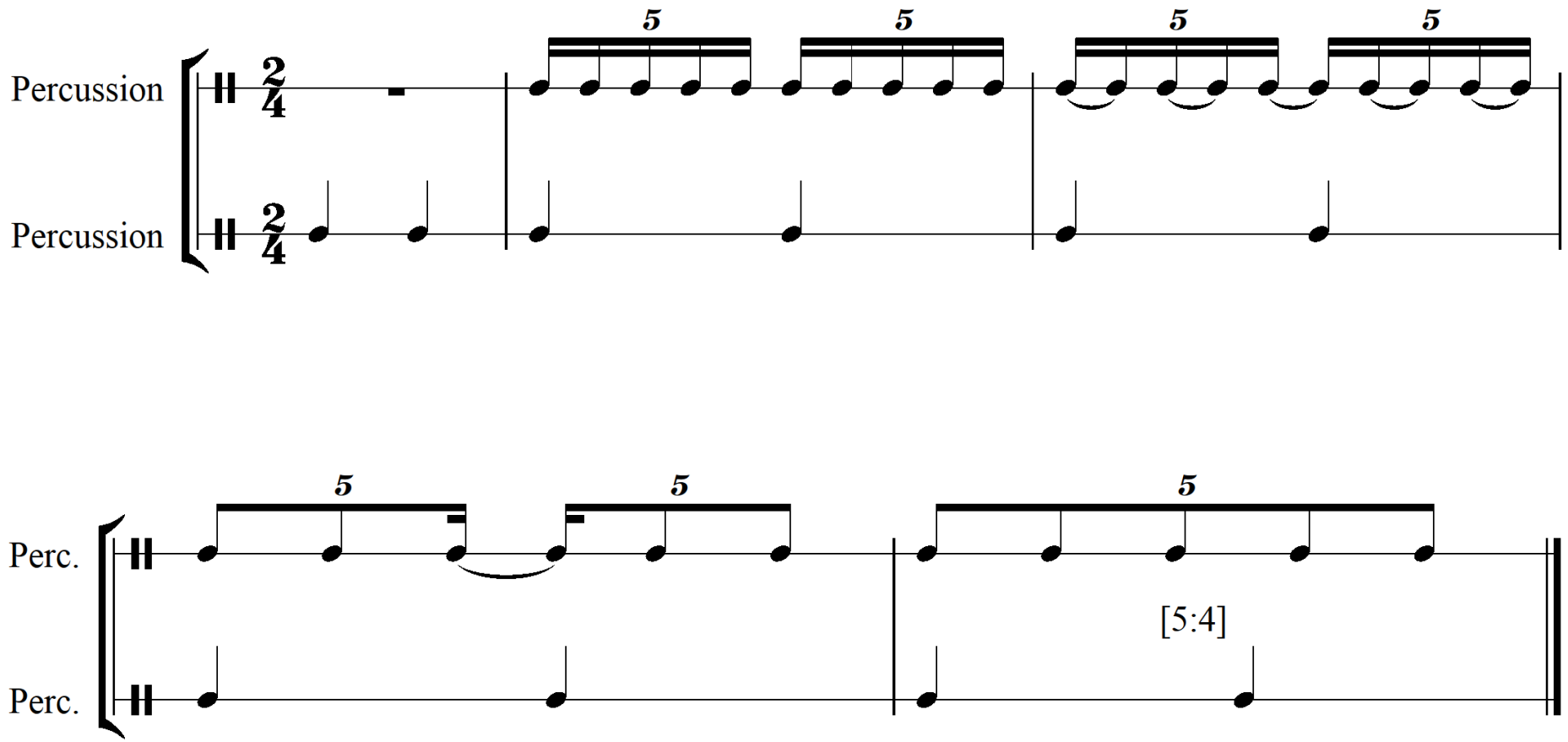

4στ.Ρυθμός: Boettger, Άσκηση 427: Ρυθμικό σολφέζ (όγδοο=50)
[Σημειώσεις σελ.45]

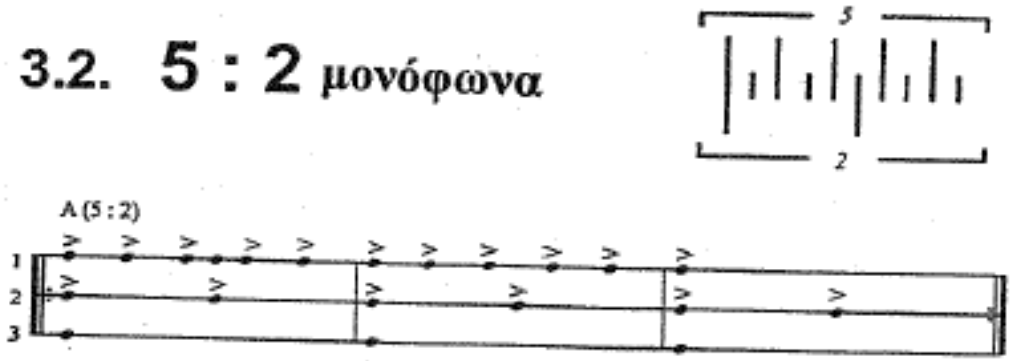

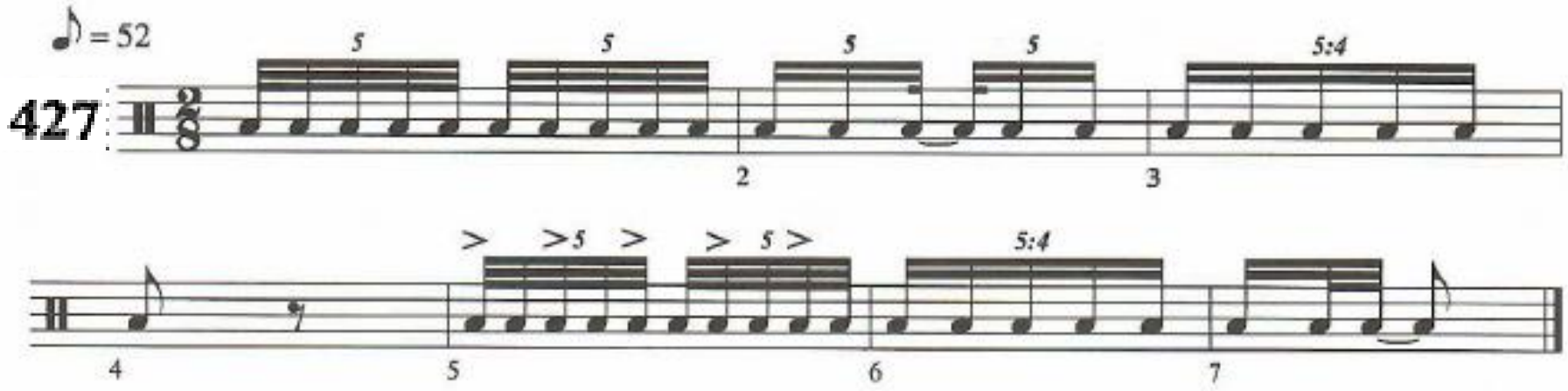

Ως το επόμενο μάθημα:

- **Δίφωνη μελωδία σε φα μείζονα** (Σημειώσεις σελ.11, μελωδία 4): Δίφωνη εκτέλεση, με έναν από τους δύο τρόπους: (α)Τραγούδι κάθε φωνής παίζοντας την άλλη σε πιάνο/ακκορντεόν/κιθάρα/…, ή (β)Τραγούδι κάθε φωνής καθώς παίζει ηχογραφημένη η άλλη (δίνονται ηχογραφημένες οι δυο φωνές χωριστά)*.
- **Τραγούδι της αρμονικής διαδοχής** που ακούσαμε στο μάθημα (Σημειώσεις σελ.37, διαδοχή αρ.4 – βλ. διαφάνεια 3θ). Τραγουδάμε κάθε συγχορδία με ανιόν & κατιόν άρπισμα από τον μπάσο, πάντα σε κλειστή θέση (δίνεται βοηθητικά ηχητικό αρχείο, για όποιον το χρειάζεται*).
- **Ασκήσεις ρυθμικού solfège**: Εξάσκηση όλους τους πολυρυθμούς που έχουμε κάνει: 2:3, 3:2, 2:5, 5:2, (i)με τα δύο χέρια, (ii)με διεύθυνση και λόγο. Άσκηση Boettger 427 (Σημειώσεις σελ. 45) (δίνεται ηχογραφημένη*). Ρυθμική άσκηση 4η χωριστά την κάθε φωνή (σελ.48).
- **Ασκήσεις ακουστικής αναγνώρισης & καταγραφής "Compus III" (βλ. Έγγραφα eclass)**: Ασκήσεις Α-Δ (διαστήματα, συγχορδίες, διαδοχή, ρυθμός) από το τέταρτο σετ ασκήσεων, 'COMPUS 4'**. Δουλέψτε ιδιαίτερα με τις ασκήσεις που βρίσκετε πιο χρήσιμες για τις δικές σας ανάγκες.
- **Εύρεση αρμονίας στο μουσικό ρεπερτόριο**: Ακούστε το ρεφραίν του "A whole new world", από το soundtrack του *Aladdin* (δίνεται ηχογραφημένο απόσπασμα*). Η τονικότητα είναι η ρε μείζονα. Δοκιμάστε να εντοπίσετε ποιά βαθμίδα τονικοποιείται!

- [Επανάληψη οποιουδήποτε άλλου τμήματος του 7ου μαθήματος στο οποίο υπήρξε δυσκολία εκτέλεσης / κατανόησης].

*Για το ηχογραφημένο υλικό τού μαθήματος, πάτε στο Open eClass > Έγγραφα > (ii)Ηχητικά αρχεία μαθημάτων > Ηχητικά αρχεία Άσκ.Ακ.ΙΙΙ - Μάθημα 07ο.zip, ή στο Open eClass > Σύνδεσμοι > Άσκηση Ακοής ΙΙΙ: Ηχητικά αρχεία μαθημάτων

**Για τα ηχητικά αρχεία του Compus πάτε στο Open eClass > Έγγραφα > Ασκήσεις dictee ('Compus') – Ηχητικά αρχεία, ή στο Open eClass > Σύνδεσμοι > Compus 3, ηχητικά αρχεία

♫

Τα πάντα μέσα στο σύμπαν είναι ένα. Μια απέραντη, ενιαία και αδιαίρετη ενότητα(…) Η σύγχρονη Φυσική διδάσκει ότι δεν υπάρχουν άνθρωποι απομονωμένοι. Δεν τους χωρίζει κενό. Τους συνδέει φως, ακτινοβολία.

(***Μάνος Δανέζης, αστροφυσικός***)

Ἐάν μὴ ἔλπηται ἀνέλπιστον, οὐκ ἐξευρήσει («ἄν δὲν ἐλπίζεις τὸ ἀνέλπιστο, δὲν θὰ τὸ βρεῖς»).

(Ηράκλειτος, αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος)

